

ดัชนีปริจเฉทในบทสนทนาแบบกันเองในภาษาไทยนครศรีธรรมราช

นางสาว รุจิรา สุวรรณน้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541

ISBN 974 - 332 - 451 - 8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**DISCOURSE MARKERS IN CASUAL CONVERSATIONS
IN NAKHON SI THAMMARAT THAI**

Miss Rujira Suwamoy

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Linguistics**

Department of Linguistics

Graduate School

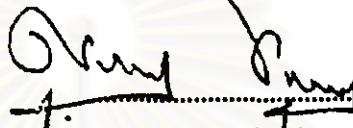
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974 - 332 - 451 - 8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คณิตปริงเจทในบทสนทนาแบบกันเองในภาษาไทยนครศรีธรรมราช
โดย นางสาวรุจิรา สุวรรณน้อย
ภาควิชา ภาษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียรศิริ วงศ์วิภาานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ถักขนิยนาวิน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียรศิริ วงศ์วิภาานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

รุจิรา สุวรรณน้อย : คำนีปริงเฉทในบทสนทนาแบบกันเองในภาษาไทย

นครศรีธรรมราช (DISCOURSE MARKERS IN CASUAL CONVERSATIONS IN

NAKHON SI THAMMARAT THAI) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ. ดร. เพ็ชรศิริ วงศ์วิภาณนท์,

294 หน้า. ISBN 974 - 332 - 451 - 8.

งานวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายในการรวบรวมและวิเคราะห์คำนีปริงเฉทที่ไม่มีความหมายอ้างอิงในการสนทนาแบบกันเองในภาษาไทยสนครศรีธรรมราช โดยใช้กรอบทฤษฎีของเพ็ชรศิริ วงศ์วิภาณนท์ (Pearsiri Vongvipanond, 1998) ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสนทนาแบบกันเองของผู้ร่วมสนทนา ซึ่งเป็นผู้พูดภาษาไทยสนครศรีธรรมราช บทสนทนามี 7 บท ความยาวทั้งสิ้น 62 นาที 22 วินาที

ผลการวิจัย พบคำนีปริงเฉทในข้อมูลทั้งสิ้น 24 คำนี้สามารถจำแนกตามการแสดงหน้าที่หลักในกระบวนการต่างๆ ของปริงเฉทได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. คำนีปริงเฉทแสดงการจัดการปฏิสัมพันธ์ มีจำนวน 3 คำนี้
2. คำนีปริงเฉทแสดงการจัดการเป้าหมายของการสนทนา มี 8 คำนี้
3. คำนีปริงเฉทแสดงการปรับความสอดคล้องของสาระ มี 5 คำนี้
4. คำนีปริงเฉทแสดงการปรับความสอดคล้องของทัศนคติของผู้ร่วมสนทนามี 8 คำนี้

คำนีปริงเฉทส่วนใหญ่มีรูปแบบมากกว่าหนึ่งรูป และคำนีปริงเฉทสามารถมีทั้งหน้าที่หลัก และหน้าที่รองได้ในขณะเดียวกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาศาสตร์.....
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์.....
ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่อนิติกร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

3971488022, MAJOR LINGUISTICS

KEY WORD: DISCOURSE MARKER / DISCOURSE / DISCOURSE MARKERS IN NAKHON SI THAMMARAT THAI /
NAKHON SI THAMMARAT / CASUAL CONVERSATION
RUJTRA SUWANNOY : DISCOURSE MARKERS IN CASUAL CONVERSATIONS IN
NAKHON SI THAMMARAT THAI. THESIS ADVISOR : ASSIST.PROF. PEANSIRI VONGVIPANOND, Ph.D.
294 pp. ISBN 974 - 332 - 451 -8.

There are 2 main aims in this study. The first aim is to collect non-referential discourse markers in casual conversations in Nakhon Si Thammarat Thai. The second aim is to study their discourse functions within the framework proposed by Peansiri Vongvipanond (1998). The data used in this study consist of 7 casual conversations of Nakhon Si Thammarat speakers. The total length of the conversations is 62 minutes 22 seconds.

Twenty four discourse markers were found in the data. They can be classified into 4 groups according to their primary functions.

1. Three discourse markers primarily function in the interaction management process.
2. Eight discourse markers primarily function in the goal management process.
3. Five discourse markers primarily function in the informational alignment process.
4. Eight discourse markers primarily function in the attitudinal alignment process.

The discourse markers vary in their phonological shapes to reflect the different attitudinal meaning.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....ภาษาศาสตร์.....
สาขาวิชา.....ภาษาศาสตร์.....
ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิท.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ความช่วยเหลือและกำลังใจจากบุคคลหลายท่าน ได้เป็นแรงผลักดันให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือตลอดจนเป็นแรงผลักดันที่ดีที่สุดให้กับผู้วิจัยเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยก้าวไปพบกับความสำเร็จอีกขั้นหนึ่งในชีวิต กราบขอบพระคุณคุณอา ญาติ ตลอดจนขอบคุณน้องชาย และพี่เลี้ยงที่เป็นกำลังใจให้ต่อสู้กับอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญศิริ วงศ์วิภาณนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาฝากฝนให้ผู้วิจัยรู้จักการทำวิจัย ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุตาพร ถักขนิษนาวิน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนานันท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอาจารย์วิเชียร ณ นคร ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และผู้เชี่ยวชาญทางคติชนวิทยาภาคใต้ อาจารย์สมพุทธ ชูระเจน อธิการบดีสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์เปรมจิต ชนะวงศ์ และรองศาสตราจารย์วิมล คำศรีแห่งสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่ดีแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ ผู้ซึ่งเป็นความทรงจำที่ดี ขอบคุณ คุณศุภธิดา เทียมสมบูรณ์ที่ให้กำลังใจและเป็นที่ยกย่องที่ดี ขอบคุณ ม.ล. จรัลวิไล จรูญโรจน์ ซึ่งเอื้อเฟื้อจัดทำแบบตัดอักษรเพื่อการพิมพ์ข้อมูลวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำปรึกษาเมื่อผู้วิจัยมีปัญหาในการพิมพ์งานด้วยความเต็มใจตลอดเวลา ขอบคุณ คุณบุชาติ ไปชახะ คุณศรวนีย์ สรรคนรานุรักษ์ คุณจิตราวดี ถึงหนิมม คุณจรรุภัทร สุจิตินโฆ คุณเสาวลักษณ์ เมืองแมน คุณศากร เรือนไกล คุณพนอเนือง สุทัศน์ ณ อยุธยา คุณวิภาส โพธิแพทย และคุณวิเชียร สุนิธรรมที่เป็นกำลังใจให้กันและกันเสมอมา

รุจิรา สุวรรณน้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภูมิ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
2 ทบทวนวรรณกรรม	4
2.1 ปริจเฉท	4
2.2 ดัชนีปริจเฉท	10
2.3 การศึกษาดัชนีปริจเฉทในภาษาไทย	12
2.4 กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ดัชนีปริจเฉท	16
3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
3.1 การเก็บข้อมูลการสนทนา	30
3.2 การถ่ายถอดเสียงข้อมูลการสนทนา	31
3.3 การวิเคราะห์ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร	43
3.4 การวิเคราะห์ดัชนีปริจเฉท	49
3.5 ภาพรวมผลการวิเคราะห์การจำแนกดัชนีปริจเฉทตามการแสดงหน้าที่หลัก.....	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

4	ดัชนีปริจเฉทที่ทำหน้าที่หลักในกระบวนการปรับความสอดคล้องของ ทัศนคติของผู้ร่วมสนทนา	75
4.1	การแสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ ปรับความสอดคล้องของทัศนคติของผู้ร่วมสนทนา	76
4.2	ตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการปรับ ความสอดคล้องของทัศนคติของผู้ร่วมสนทนา	89
4.3	สรุป	91
5	ดัชนีปริจเฉทที่ทำหน้าที่หลักในกระบวนการจัดการปฏิสัมพันธ์	93
5.1	การแสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ จัดการปฏิสัมพันธ์	94
5.2	ตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการจัดการปฏิสัมพันธ์	108
5.3	สรุป	109
6	ดัชนีปริจเฉทที่ทำหน้าที่หลักในกระบวนการจัดการเป้าหมายของการสนทนา	111
6.1	การแสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ จัดการเป้าหมายของการสนทนา	112
6.2	ตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการจัดการ เป้าหมายของการสนทนา	132
6.3	สรุป	133
7	ดัชนีปริจเฉทที่ทำหน้าที่หลักในกระบวนการปรับความสอดคล้องของสาระ	135
7.1	การแสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ ปรับความสอดคล้องของสาระ	136
7.2	ตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการปรับ ความสอดคล้องของสาระ	146
7.3	สรุป	147

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	
8	สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 149
8.1	สรุปการวิจัย 149
8.2	อภิปรายผล 156
8.3	ข้อเสนอแนะ 160
รายการอ้างอิง 162
ภาคผนวก ก 165
ภาคผนวก ข 170
ประวัติผู้เขียน 294

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวในภาษาดัตช์โบราณ 32	32
ตารางที่ 2 แสดงหน่วยเสียงพยัญชนะประสมในภาษาดัตช์โบราณ 33	33
ตารางที่ 3 แสดงหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาดัตช์โบราณ 33	33
ตารางที่ 4 แสดงตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ ปรับความสอดคล้องของทัศนคติของผู้ร่วมสนทนา 90	90
ตารางที่ 5 แสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ ปรับความสอดคล้องของทัศนคติของผู้ร่วมสนทนา 91	91
ตารางที่ 6 แสดงตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการจัดการ ปฏิสัมพันธ์ 108	108
ตารางที่ 7 แสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ จัดการปฏิสัมพันธ์ 109	109
ตารางที่ 8 แสดงตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ จัดการเป้าหมายของการสนทนา 132	132
ตารางที่ 9 แสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ จัดการเป้าหมายของการสนทนา 133	133
ตารางที่ 10 แสดงตำแหน่งในการปรากฏของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ ปรับความสอดคล้องของสาระ 146	146
ตารางที่ 11 แสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉทในกระบวนการ ปรับความสอดคล้องของสาระ 147	147
ตารางที่ 12 แสดงภาพรวมของดัชนีปริจเฉทและรูปแบบ 151	151
ตารางที่ 13 แสดงภาพรวมการแสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉท 153	153

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	แสดงการเปรียบเทียบทฤษฎีปริจเฉทของซีฟฟรีน(1987) และเพียร์ศิริ (1998)	21
แผนภูมิที่ 2	แสดงขั้นตอนในการวิจัย	29
แผนภูมิที่ 3	แสดงขั้นตอนย่อยในการวิเคราะห์ดัชนีปริจเฉท	50
แผนภูมิที่ 4	แสดงภาพรวมผลการวิเคราะห์หน้าที่หลักของดัชนีปริจเฉทใน ภาษาไทยนครศรีธรรมราชในกระบวนการต่างๆ ของปริจเฉท	72
แผนภูมิที่ 5	แสดงภาพรวมการแสดงหน้าที่หลักและหน้าที่รองของดัชนีปริจเฉท	73

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย